

Lærervejledning til Brexit - *Hvad siger de unge?*

Denne tekst beskriver en rejse rundt i Storbritannien, hvor forfatteren møder en række unge briter som forholder sig meget forskelligt til spørgsmål vedrørende Brexit.

Ved at bruge teksten som supplerende stof kan eleverne anvende og perspektivere viden, begreber og metoder fra kernestoffet. De kan undersøge en aktuel samfundsmæssig problemstilling i Europa – Brexit – og få blik for menneskers handlinger i en samfundsmæssig og historisk sammenhæng.

Konkret kan denne tekst i **samfundsfag** bruges i sammenhæng med undervisningsforløb om EU, Brexit og demokrati, herunder unges deltagelse i demokrati. I **historie** kan teksten bruges i sammenhæng med undervisningsforløb om Europa og EU's historie, Storbritanniens historie.

Før teksten læses hjemme af eleverne kan der arbejdes med et eller flere temaer fra listen, så teksten forankres i kernestoffet. I den følgende time arbejdes der med udvalgte arbejdsspørgsmål, hvor eleverne kommer i dybden med tekstens samfundsfaglige og historiske problemstillinger.

Arbejdes der med fokus på EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder bliver der her fokuseret på vandrende arbejdstageres rettigheder.

Forslag til temaer, der kan undervises i i første lektion:

SAMFUNDSFAG OG HISTORIE:

Se film med personerne fra teksten på: <http://voreseuropa.dk/film/>

EU efter Brexit – er EU svækket eller styrket efter Brexit? Brexit har givet formanden for Europa-Kommissionen Jean-Claude Juncker anledning til at spørge medlemslandene i EU: Hvilken vej fremad? Og han er kommet med fem forslag. I dette link skriver EU kort om hvidbogen og et videosammendrag på to et halvt minut skildrer de vigtigste punkter. Videoen kan oplagt inddrages i undervisningen. https://ec.europa.eu/commission/white-paper-future-europe-reflections-and-scenarios-eu27_da

SAMFUNDSFAG:

Brexit basics – Hvad skete der? David Cameron udskrifer afstemningen. Der laves kampagner. Remain-kampagnen er svag. Leave-kampagnen er stærk og råber højest. Også med løgne, som eksempelvis på den berømte bus, der lovede, at der kunne tilføres 350 mio. pund om ugen til NHS (National Health Service), hvis UK meldte sig ud af EU:

<http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/brexit-latest-news-vote-leave-director-dominic-cummings-leave-eu-error-nhs-350-million-lie-bus-a7822386.html>

Afstemningen giver flertal til et Brexit. I Marts 2017 aktiveres artikel 50 og forhandlingerne mellem UK og EU går i gang. Den britiske regering ved ikke, hvad de skal mene. Uret tikker ...

Hvem stemte hvad? Der var to stærke tendenser ved Brexit-afstemningen; ung/gammel og land/by. De ældre stemte *leave*, de unge stemte *remain*. Storbyerne stemte *remain*, oplandet stemte *leave*. Hvordan stemte folk de forskellige steder i landet? Se her:

http://www.bbc.com/news/politics/eu_referendum/results

Brexit-forhandlinger mellem EU og Storbritannien – hvad er status? Det er planen, at der skal være en aftale mellem EU og Storbritannien på plads inden 29. marts 2019. Hvordan går det med forhandlingerne? Kim Bildsøe Lassen skriver den 11. september 2017, at Theresa May kun er premierminister endnu, fordi ingen vil have hendes job. Derudover skriver han om den *repeal bill*, som briterne skal have vedtaget i parlamentet:

<http://www.dr.dk/nyheder/udland/theresa-may-i-kaempe-problemer-foer-brexit-afstemning>

Vis eventuelt klassen dette billede, som i nogle kredse er gået viralt. Billedet er taget til et forhandlingsmøde mellem, til højre Brexit-minister David Davis og til venstre EU's forhandlingschef, Michel Barnier. Man kunne eventuelt fortælle eleverne, hvem der er hvem og derefter spørge dem om der er noget bemærkelsesværdigt på billedet. Svar: De manglende papirer (altså den manglende plan) fra britisk side:

<http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/david-davis-brexit-no-notes-brexit-negotiations-a7845686.html>

HISTORIE:

Det Britiske Imperium – I teksten møder vi Florence, der bygger hendes politiske holdning på en bevidsthed om Storbritanniens historie som kolonimagt. Hun siger: *"Vi skylder verden mere end verden skylder os"* med reference til Det Britiske Imperium. Hvordan startede Det Britiske Imperium, hvordan udviklede det sig og hvordan blev det afsluttet? Hvordan ses Det Britiske Imperium i dag? Og hvad betyder den imperiale fortid for briternes selvforståelse?

Storbritannien og Europa historisk. Hvilken rolle har Storbritannien haft og spillet gennem Europas historie? Fra at være besat af romerne til selv at blive stormagt og leder i Det Britiske Imperium til i dag.

Nordirland. I teksten nævnes der bekymring for om Brexit kan sætte gang i de gamle konflikter i Nordirland mellem de katolske republikanere, der går ind for et samlet Irland, og de protestantiske unionister, der går ind for at forblive i Storbritannien. Hvad er den historiske baggrund for denne konflikt?

Skabt i samarbejde mellem Vores Europa og Europa-bevægelsen.

STØTTET AF
EUROPA
nævnet

Arbejdsspørgsmål til Brexit - *Hvad siger de unge?*

HISTORIE OG SAMFUNDSFAG:

Se film med hovedpersonerne fra teksten på: <http://voreseuropa.dk/film/>

1. Er I enige?

I teksten møder I Florence, Macaulay og Oliviah, der har forholdt sig på tre forskellige måder til Brexit-afstemningen og Storbritanniens fremtid.

1a. Hvem genkender I jer selv mest i? Florence, Macaulay eller Oliviah? Begrund jeres valg.

1.b. Hvem synes I har det bedste argument for at stemme (eller ikke stemme) som vedkommende har gjort. Begrund jeres valg.

2. Florence og historien

I teksten fortæller Florence, hvordan hendes politiske beslutning om at stemme *remain* til Brexit-afstemningen, havde rod i historisk bevidsthed. Florence stemte *remain*, fordi hun mener, at Storbritannien på grund af fortiden som *imperium* har et særligt ansvar for at skabe tværnationalt samarbejde, fred og bedre levevilkår for flere.

2a: Undersøg, hvor stor en procentdel af kloden Det Britiske Imperium dækkede. Hvor mange lande havde Storbritannien magten over?

2b: Diskutér, hvorvidt I synes, det giver mening at have en politisk holdning, der tager udgangspunkt i, hvad ens land har gjort i fortiden?

3. EU og Brexit – Optagelser, udmeldelser og forhandlinger

Seks lande skabte i 1952 Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab. I 2013 blev Kroatien som det seneste og 28. medlem optaget i EU. Indtil nu har EU været en klub, som lande har gjort meget for at komme med i. Ingen EU-lande har valgt at forlade EU før Storbritannien.

Optagelser:

- 3a: Hvordan har udviklingen af antallet af medlemsstater været?
- 3b. Hvilke historiske faktorer har ført til de forskellige optagelser?

Udmeldelser:

- 3c: Diskutér, hvorvidt I tror, der kommer flere udmeldelser?
- 3d: Hvilke argumenter er der for at melde sig ud af EU?
- 3e: Hvilke argumenter er der for at blive i EU?

Forhandlinger:

Storbritannien og EU har indtil 29. marts 2019 til at forhandle en exit-aftale på plads.

- 3f: Hvordan er forhandlingerne gået indtil videre?
- 3g: Hvilke krav har Storbritannien haft med til bordet?
- 3h: Hvilke krav har EU haft med til bordet?

4. Løsrivelse og optagelse – EU, Skotland og Catalonien.

Politiske kræfter i Skotland ønsker, at landet skal have en ny uafhængighedsafstemning om medlemskab i Storbritannien efter Brexit. Skotland havde et stort flertal af 'remain'-vælgere. Disse politiske stemmer, fra eksempelvis Det Skotske Nationalparti, ønsker at træde ud af Storbritannien og derefter søge om medlemskab i EU. Men denne idé nedlægger Spanien veto imod, fordi de vil ikke lade Skotland blive en del af EU, hvis de træder ud af Storbritannien.

- 4a. Undersøg hvorfor vil Spanien sætte sig imod et uafhængigt Skotlands optagelse i EU?

SAMFUNDSFAG:

5. Oliviah og demokratiet

Oliviah fortæller i teksten, at hun ikke stemte til Brexit-afstemningen. Hun er glad for, at hun ikke stemte, fordi hun vidste for lidt til at tage en velovervejet beslutning.

5a. Synes I, det er bedst ikke at stemme til et valg, hvis ikke man har brugt lang tid på at sætte sig ind i valget?

5b. Diskutér: Er det ens pligt som borger over 18 år, at sætte sig ind i de politiske valg og stemme, eller er det okay at blande sig udenom politiske spørgsmål?

5c. Oliviah siger også, at hun er ærgerlig over, at hun ikke engagerede sig i valget, før det var for sent, og dermed ikke fik indflydelse. Oplever I, at der sker ting i Danmark eller verden i dag, som I skal eller burde engagere jer i, før det er for sent? Hvis ja, hvilke?

6. Generationskløft og demokratiet

I Brexit-afstemningen stemte et flertal af den ældre generation (65 år og ældre) for at forlade EU, mens et flertal af unge (18-30 år) stemte for, at Storbritannien skulle forblive medlem af EU.

6a. Hvad synes I om, at den ældre generation har taget dette valg, som den unge generation er uenig i? - Hvad ville I synes om, hvis den ældre generation tog et stort valg på jeres fremtids vegne, som I ikke var enige i?

6b. Diskutér hvorvidt I synes, unge menneskers stemme bør veje tungere i valg og afstemninger, der kommer til at have særligt store konsekvenser for dem?

7. Land og by

Se denne side med statistikker over udfaldet af Brexit-stemmerne lokalt, regionalt og landsdækkende.

http://www.bbc.com/news/politics/eu_referendum/results

En af de helt store tendenser ved Brexit-valget var at landet og de mindre byer stemte 'leave', mens de store byer stemte 'remain'.

7a: Diskutér og reflekter over, hvordan det kan være, at der er forskel på land- og bybefolkningens måde at stemme på?

7b: Kan I komme på andre eksempler på valg, hvor udfaldet har haft et lignende mønster i forhold til land og by?

8. Macaulay – frygt og vision.

Macaulay fortæller i teksten, at han stemte 'leave', fordi den terror, der foregår for tiden skræmmer ham. Han vil derfor have stærkere kontrol ved grænserne til Storbritannien.

8a. Vurdér med den viden I har, om Macaulay har grund til at tro, at en stærkere kontrol ved grænserne vil reducere faren for terror.

8b: Macaulay siger, at han drømmer om en verden, der er én stor fredelig enhed, hvor folk kan leve, hvor de vil. Han mener også, at indtil dette sker, er det bedst, at Storbritannien er uafhængigt af EU. Diskutér: Giver Macaulays ræsonnement mening? Hvorfor/hvorfor ikke?

9. Den polske blikkenslagers ret

I Storbritannien bor der flere end 800.000 mennesker fra Polen, hvoraf mange arbejder som billig arbejdskraft, eksempelvis som håndværkere og konstruktionsarbejdere. Derfor taler man også i Storbritannien om figuren, *the Polish plumber*, den polske blikkenslager. Nogle mener, at eksempelvis polske blikkenslagere er godt og nødvendigt for den britiske økonomi; andre mener, at *øst-arbejderne* stjæler jobs fra briterne. Hvorfor må polakker egentlig tage til Storbritannien for at arbejde?

9a: Find den rettighed i EU's Charter om Grundlæggende Rettighed, der sikrer polakker retten til at arbejde i Storbritannien.

10. Storbritanniens forhold til EU efter Brexit.

Artikel 15 stk. 2 i EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder er central for Brexit-forhandlingerne, fordi der bor 3,6 mio. EU-borgere (fra andre EU-lande end Storbritannien) i Storbritannien og fordi der bor 1,2 mio. britiske statsborgere i andre EU-lande. I denne artikel står der: "*Enhver unionsborger har frihed til at søge beskæftigelse, arbejde, etablere sig og levere tjenesteydelser i alle medlemsstaterne.*"

10a: Giver det mening, at Storbritannien melder sig ud af EU, hvis de ender med at lave en aftale med EU, hvor EU-borgere fortsat må etablere sig og arbejde i Storbritannien, og hvor varer fortsat skal flyde toldfrit over Den Engelske Kanal? Kunne de så ikke ligeså godt være blevet i EU? Diskutér dette og inddrag eventuelt nye informationer fra forhandlingerne omkring skilsmisseaftalen mellem EU og Storbritannien.

Skabt i samarbejde mellem Vores Europa og Europa-bevægelsen.

STØTTET AF
EUROPA
nævnet